

Resultatredovisning Indonesien

November 1999

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT
UTVECKLINGSSAMARBETE

Asienavdelningen

Resultatredovisning Indonesien, 1997-1999¹

Sammanfattning

Utvecklingssamarbetet med Indonesien har under perioden 1997-1999 uppgått till totalt cirka 39,5 miljoner kronor. Under 1997 och 1998 uppgick samarbetet till 10,0 respektive 4,8 miljoner kronor.² Cirka 24,7 miljoner kronor beräknas utbetalas under 1999. Flertalet av insatserna nedan påbörjades under 1999 och har inte vid slutredovisats vid tillfället för denna resultatredovisning.

Det svenska utvecklingssamarbetet med Indonesien inleddes 1986 av BITS. Efter 1996 har samarbetet inom ramen för KTS vuxit i omfattning. Insatserna täcker flera sektorer och samarbetet har i huvudsak givit positiva resultat. Svenskt kunnande och teknologi har transfererats till Indonesien inom olika områden, framförallt inom miljöområdet. Ett problem tycks ha varit avsaknaden av upparbetade och långvariga relationer mellan företag och institutioner i de bägge länderna.

Stöd till demokratiseringsprocessen har givits till enskilda organisationer och genom FN. Främst gäller det stöd till de första fria valen på trettio år som anordnades i juni 1999.

Ett större stöd genom FN beviljades under 1999 för fattigdomsbekämpning genom organisationer i det civila samhället.

Ett par mindre insatser i samband med de omfattande skogsbränderna 1997 bidrog till en effektiv katastrofbekämpning och en stärkt organisatorisk och teknisk beredskap inför framtiden.

Under redovisningsperioden har ett hundratal personer deltagit i internationella kurser i Sverige; främst inom sektorer som miljö, industri och energi, men även inom demokrati och mänskliga rättigheter.

En beredning av en kredit inom hälsosektorn för medicinsk utrustning har påbörjats, men inte fullföljts i avvaktan på en stabilisering av den politiska situationen.

Sidas samarbete med Indonesien har hittills styrts utifrån ett 'Förhållningssätt för utvecklingssamarbetet med Indonesien' från 1997. Inriktningen på samarbetet enligt förhållningssättet var att stödja en demokratisk samhällsutveckling och att förbättra den offentliga sektorns verksamhet. De huvudsakliga formerna för samarbetet förutsågs vara KTS, kurser och särskilt demokratistöd. Den ekonomiska krisen och den politiska omvälvningen under 1998 medförde en kraftig ökning av demokratistödet. Dessutom bidrog Sida med särskilt fattigdomsinriktat stöd till det civila samhället.

Kontraktsfinansierat Tekniskt Samarbete, KTS

Det kontraktstekniska samarbetet (KTS) har pågått sedan 1987 och var fram till 1996 sparsamt. Mellan åren 1986 till 1996 beslutades om stöd till elva insatser till den sammanlagda kostnaden av 3,7 MSEK. Merparten av projekten var små (under 200.000

---

¹ De svenska insatser som rör Östtimor är inte medtagna i denna resultatredovisning.

² På grund av samarbetets begränsade omfattning har en resultatredovisning i matrisform inte befunnits relevant.

SEK). En (1) större insats inom pappersmassaindustrin noteras (2,2 MSEK, 1991). Sedan 1997 har en viss ökning av samarbetet skett.

När insatser väl har startat upp har samarbetet fungerat väl även om det ofta kännetecknats av en viss tröghet pga en omfattande byråkrati och ovana hos myndigheterna att hantera smärre insatser av KTS-format. Erfarenheten har visat att framförhållning och tålamod är viktiga attribut i processen. En viss förbättring och flexiblare inställning från myndigheternas sida har emellertid generellt inträtt. Från indonesisk sida vill man att ett separat, officiellt avtal tecknas mellan Sverige och Indonesien för varje insats där Indonesiens bidrag till insatsen är av större omfattning.

Under nittioalets andra hälft har intresset för Indonesien ökat. I ett läge där det inte finns någon bilateral samarbetsram har KTS-instrumentet bedömts vara väl anpassat för de indonesiska förhållandena.

Under perioden för denna resultatredovisning, 1997-1999 har 8 beslut fattats uppgående till 11.5 MSEK

Hälsosektorn, 0,8 MSEK

Hälsoministeriet i Indonesien installerade ett system för läkemedelsregistrering 1988. Systemet som utvecklats med stöd från WHO och USAID bygger till stora delar på ett svenskt system kallat SVEDIS. Efterhand har programvaran blivit otidsenlig varför en framställan om stöd för en uppgradering inkom till Sida under mitten av nittioalet. Det svenska företaget Pharmasoftware (tidigare SVEDIS) tillfrågades att leda en utbildningsinsats och en uppgradering av den befintliga programvaran.

Insatsen (SEK 810.000) genomfördes 1997-98. Den löpande rapporteringen vittnar om att systemet fungerar väl och bedöms fylla en viktig funktion när det gäller att bredda hälsovården i landet.

Industrisektorn, 0,3 MSEK

Under 1994 genomförde ISO Swedish Management Group ett kompetensutvecklingsprojekt för den indonesiska statsföretagsgruppen BPIS. Projektet som finansierades av BITS avsåg att utveckla kriterier och en policy för industriunderhåll samt att utveckla en aktivitetsplan för förbättring av underhållet inom den civila delen av BPIS.

Samarbetet mellan BPIS och ISO Swedish Management Group fortsatte under 1995 och 1996. Under 1997 fattade Sida beslut om att stödja en fjärde och avslutande fas av samarbetet. I huvudsak har insatsen fokuserat utbildning av företagsledare i underhållsfrågor och miljörevision.

Totalt har allokerats 1.7 MSEK till de fyra faserna. Enligt projektrapportering har samarbetet flutit väl och att ett stort mått av kunskapsöverföring skett samt att målen med utbildningsinsatserna uppnåtts.

Miljösektorn, 4.7 MSEK

Den indonesiska regeringen har antagit ett omfattande program för rehabilitering av känsliga skogs- och våtmarker. Landet rymmer en av världens mest komplicerade ekosystem med flera utrotningshotade djur och växter. Den snabba ekonomiska utvecklingen under åttio- och nittio-talet har på många håll i Indonesien medfört en, för miljön, förödande rovdrift på naturresurserna. Situationen är allvarlig.

Sida erhöll redan 1993 en förfrågan om stöd till en insats syftande till att stärka de lokala styrelsernas övervakningsförmåga och förståelse för ekosystemets betydelse för människan. Påföljande år präglades av diskussioner mellan Ministry of Forestry, planeringsmyndigheten BAPPENAS och Sida (BITS).

Beslut om stöd om 4,2 mkr till fas 1 av projektet, *Intergrated Watershed Rehabilitation and Environmental Development Project*, fattades i juli 1998. Ytterligare två faser är under formuleringstadiet. Insatsen leds av den svenska konsulten ScandiaConsult/NATURA vilka även genomförde en projektformuleringsinsats under 1996 rörande det aktuella projektet.

En mindre studie (0,44 mkr) över möjligheterna att stödja utvecklingen av viss ekoturism i Aceh och Pulau Banyak genomfördes 1998. Två svenska experter besökte det aktuella området för att inhämta information om den rådande situationen samt för att bedöma relevansen i ett mer omfattande projektförslag från stiftelsen Yayasan Pulau Banyak.

Resultatet av studien visade att projektförslaget var relevant men att engagemanget i de lokala styrelserna är för litet och att den ansvariga NGOn i allt för hög grad vilar på en enskild person. Studien rekommenderade Sida att inte stödja insatsen i dess nuvarande utformning.

Transportsektorn, 4.0 MSEK

Det nationella utvecklingsorganet BAPPENAS och det indonesiska kommunikationsdepartementets enhet för flygtrafik inkom 1997 med en förfrågan om stöd till en insats (Studie – Integrerad moderniseringsplan för flygtransporter i östra Indonesien, fas 1) syftande till att stärka säkerheten kring flygplatserna främst i de östra delarna av landet. Indonesien är ytterst beroende av en fungerande infrastruktur för transport av varor och människor. De östra delarna av Indonesien är mindre utvecklade än de övriga och gynnas särskilt av insatsen. Insatsen löper över två år och uppgår till cirka 4 mkr.

Projektet har nyligen påbörjats och har ännu inte redovisats.

Media, 0,3 MSEK

Raoul Wallenberg Institutet (RWI) genomförde under våren 1998 sex seminarier om pressens roll ur ett MR/DEMO perspektiv (270.000 SEK). Vikten av korrekt rapportering och den svenska modellen med pressombudsman diskuterades. Målgruppen för insatsen var senior editors, journalister och tjänstemän från Ministry of Information.

Insatsen har nyligen avslutats. Enligt rapporteringen kan konstateras att samarbetet varit gott och informativt. För närvarande pågår diskussioner om liknande insatser för en bredare grupp av journalister.

Demokrati och mänskliga rättigheter

Indonesian Legal Aid Foundation, LBH, 10,5 MSEK

Sida har sedan 1993 bidragit med stöd människorättsorganisationen *Indonesian Legal Aid Foundation*, LBH. 1981 bildades organisationen som en separat avdelning i advokatsamfundet av ett tiotal jurister, journalister och akademiker. Initialt riktades LBHs arbete till fattiga människor i Jakarta. Idag är LBH den största människorättsorganisationen i Indonesien med ca 200 verksamma akademiker i hela landet.

Organisationen erhöll stöd om 3 MSEK 1993 och 7 MSEK 1995. Under den första samarbetsperioden hade LBH svårt att leva upp till de redovisningskrav som ställts av Sida och andra finansiärer. Därefter har den finansiella rapportering förbättrats avsevärt. LBH:s rapportering vittnar om omfattande insatser för att främja mänskliga rättigheter över hela landet. LBH har varit en viktig röst i demokratiseringsprocessen – även under Soehartos auktoritära styre. 1998 fattade Sida beslutet om att stödja organisationen med ytterligare 10,5 MSEK fördelat över fyra år. Det övergripande målet är att stärka demokratin och rättssäkerheten i landet.

Stöd till UNDP, 8,0 MSEK

UNDP upprättade inför parlamentsvalet 1999 en särskild Trust Fund för kanalisering av stöd från internationella givare. Det svenska stödet lämnades utan öron-märkning i syfte att inte binda upp medel till överfinansierade delar av valadministrationen. Det svenska bidraget, som uppgick till cirka en procent av det totala stödet, allokerades av UNDP huvudsakligen till väljarutbildning och valövervakning genom organisationer i det civila samhället. Dessa bidrog till att genomförandet av valet kan anses som fritt och rättvist.

Stöd till International IDEA, 1,0 MSEK

Inför valet i juni 1999 beviljades stöd till *International IDEA* för ett projekt för rådgivning och kapacitetssuppbbyggnad av indonesiska myndigheter och aktörer i det civila samhället inför parlamentsvalet 1999. Projektet är ännu inte avslutat och slutredovisat.

Stöd till UNAFREL, 0,13

Ett särskilt stöd till *University Network for a Free and Fair Election in Indonesia*, UNFREL beviljades inför parlamentsvalet 1999. UNFREL bedömdes ha störst förutsättningar att samordna universitetsstudenterna inför valövervakningen. Projektet har ännu inte slutredovisats.

Fattigdomsbekämpning

Stöd genom UNDP till Community Recovery Program, CRP, 32,0 MSEK

Till följd av den ekonomiska krisen i Indonesien ökad fattigdomen dramatiskt. Ett antal organisationer i det civila samhället i Indonesien har med stöd från Världsbanken och UNDP satt upp en mekanism kallad Community Recovery Program för att lindra effekterna av den finansiella krisen för särskilt utsatta grupper i samhället. På grund av utgiftstaket har huvuddelen av utbetalningarna förskjutits till 2000.

Projektet är pågående och har ännu inte redovisats.

Humanitära insatser

Det svenska katastrofbiståndet syftar främst till att lindra de direkta problem som uppstår vid naturkatastrofer eller krig. Hittills har Indonesien endast erhållit stöd över katastrofanslaget vid två (tre) tillfällen. Det har vid samtliga fall rört sig om stöd till det omfattande släckningsarbetet under de förödande skogsbränderna 1997.

Stödet har kanaliserats genom Räddningsverket i Sverige. Den första insatsen beviljades i november 1997 (SEK 250.000) och avsåg stöd till en administrativ expert med placering på ett särskilt samordningskontor i Jakarta. Senare samma år sände den indonesiska regeringen genom DHA en begäran om stöd till utrustning för brandbekämpning. Sida beviljade ett stöd uppgående till SEK 445.000.

Situationen förbättrades dock avsevärt innan någon utrustning hade levererats varför insatsen reviderades med den skillnaden att utrustningen skulle levereras i förebyggande syfte. Kostnaden ökade till 600.000 kr på grund utökade utbildningsinsatser kring utrustningen.

Stödet rapporteras ha bidragit till en effektiv bekämpning av bränderna och den levererade utrustningen har stärkt Indonesiens förmåga att kontrollera framtida liknande situationer.

Internationella kurser, IK

Fram till 1996 var kursverksamheten relativt omfattande. Omkring 350 indoneser besökte Sverige mellan åren 1979 och 1996 till en kostnad av drygt 21,9 MSEK.

Under perioden för denna redovisning har ca 100 personer från Indonesien deltagit i det internationella kursprogrammet. Ett stort intresse har visats för deltagande i de sk ”hårda” kurserna omfattande miljö-, industri- och energisektorerna. En kurs i kvinnors rättigheter arrangerades i Indonesien under 1998 med ett mycket stort deltagande från kvinnoorganisationer och kvinnocentra vid universitet. Kostnaden uppgick till cirka 200.000 kronor.

Den sammanlagda kostnaden för kursverksamheten under perioden uppgår till drygt 7 MSEK.

Krediter

Inga krediter har hittills beviljats för Indonesien. En beredning av en kredit inom hälsosektorn för medicinsk utrustning har påbörjats, men inte fullföljts i avvaktan på en stabilisering av den politiska situationen.

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

105 25 Stockholm, Sweden

Tel: 08-698 50 00. Fax: 08-20 88 64

Hemsida: <http://www.sida.se>